ח מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי דָּוִד אַבּוּדְרָהֶם (הל' תפילות הפסח) בְּשֵׁם מַחֲזוֹר וִיטְרִי (הל' פסח סי' קו) וּפָרַשׁ שָׁם הַטַּעַם. ט שָׁם (אבודרהם) לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (תמידין ומוספין פ"ו הכ"ה) שֶׁאִם מָנָה וְלֹא בֵּרַךְ נָצָא.

רָאוּי לַעֲשׂוֹת: ג הַמִּתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר (יג) (טז) * **מִבְּעוֹד יוֹם** ח**מוֹנֶה עִמָּהֶם בְּלֹא בְּרָכָה, וְאִם יִזְכֹּר בַּלַּיְלָה יְבָרֵךְ וְיִסְפֹּר.** הַגָּהּ: *וַאֲפִלּוּ עָנָה אָמֵן עַל בִּרְכַּת הַקָּהָל, אִם הָיָה דַּעְתּוֹ (יז) שֶׁלֹּא לָצֵאת יַחֲזֹר (יח) * וִיבָרֵךְ וְיִסְפֹּר בַּלַּיְלָה (בית יוסף (ד"ה כתב ס"ל דוד) בשם רשב"א (בתשובה ס"פ סי' תנח)):

ד ט**מִי שֶׁשּׁוֹאֵל אוֹתוֹ חֲבֵרוֹ** (יט) **בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת כַּמָּה יְמֵי הַסְּפִירָה בְּזֶה הַלַּיְלָה, יֹאמַר לוֹ אָתְמוֹל הָיָה כָּךְ וְכָךְ,** * **שֶׁאִם יֹאמַר לוֹ** (טו) (כ) **הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ** (כא) * **אֵינוֹ יָכוֹל** (כב) **לַחֲזֹר וְלִמְנוֹת** (טז) **בִּבְרָכָה, אֲבָל קֹדֶם בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת כֵּיוָן שֶׁאֵין זְמַן סְפִירָה אֵין בְּכָךְ כְּלוּם.** הַגָּהּ: (כג) וּכְשֶׁהִגִּיעַ

בֵּאוּר הַלָּכָה

שְׁקִיעָה עַד סָמוּךְ לְצֵאת הַכּוֹכָבִים וְכִדְאָמְרִינַן בַּגְּמָרָא שַׁבָּת ל"ד (ע"ב) בֵּד שְׁלִים בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּרַבִּי יְהוּדָה מַתְחִיל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּרַבִּי יוֹסֵי, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ג * מִבְּעוֹד יוֹם. עַיִן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק טז), **וּמִשְּׁמָע מֵהֶם דְּמִפְלֶג הַמִּנְחָה לְכַלַּי עֶלְמָא אֵינוֹ יָכוֹל לְמִנּוֹת. וְדֵי דַּיִּשׁ הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים** [וְלַהֲבוּשׁ וְהָאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ו) וְהַחַק יַעֲקֹב (סק"ז) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וְנִרְאֶה לִי דְּמַתָּר לְסַפֵּר אַחַר צֵאת הַכּוֹכָבִים אֲפִלּוּ לֹא הִתְפַּלֵּל עֲדַיִן עַרְבִית, אֲפִלּוּ בְּמוּצָאֵי שַׁבָּת. וְעַיֵּן שָׁם. וְכֵן כָּתַב הָעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ג). אֲבָל מִשְּׁמָעוּת הַט"ז בְּסָעִיף קָטָן ו' אֵינוֹ כֵּן עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב סָעִיף קָטָן ט"ו-ז'] **ד** (טו) **הַיּוֹם. וְאִם אָמַר בָּךְ וְכָךְ וְלֹא אָמַר הַיּוֹם לֵית לָן בְּהּ.** ט"ז (סק"ז) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ט): (טז) **בִּבְרָכָה.** אַף עַל גַּב דְּלֹא אָמַר בְּעֹמֶר יָצָא בְּדִיעֲבַד.

כְּנָתוֹ שֶׁלֹּא לָצֵאת, אֲבָל מִן הַסְּתָם מִשְׁמַע דְּאֵין לְבָרֵךְ שֵׁנִית מִסְּפֵק, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן כָּתַב

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּנָכוֹן שֶׁיַּחֲזֹר וְיִסְפֹּר בְּצֵאת הַכּוֹכָבִים בְּלִי בְּרָכָה: **ג** (טז) **מִבְּעוֹד יוֹם.** יֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים (כפ) שֶׁפָּרְשׁוּ דְּהַיְינוּ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּהוּא סָפֵק לַיְלָה, וְיוֹצְאִין אָז יְדֵי סְפִירָה לַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּסְפִירָה בְּזַמַּן הַזֶּה דְּרַבָּנָן, אֲכָן הוּא רוֹצֶה לְדַקְדֵּק וְלִסְפֹּר מִצֵּאת הַכּוֹכָבִים וְכַנַּ"ל, וְקָאָמַר הַמְחַבֵּר דְּהוּא יִמְנֶה עִמָּהֶם פֵּן יִשְׁכַּח אַחַר כָּךְ, וַיְחַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ (כט) אִם אָזְכֹּר אַחַר כָּךְ בַּלַּיְלָה לִמְנוֹת אֵין אֲנִי רוֹצֶה לָצֵאת בִּסְפִירָה זוֹ וּכְדִלְקַמְּיהּ בַּהֲגָ"ה, וְעַל כֵּן כְּשֶׁיַּגִּיעַ הַזְּמַן אַחַר כָּךְ יְבָרֵךְ וְיִסְפֹּר. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה מבעוד): (יז) **שֶׁלֹּא לָצֵאת.** וְדַוְקָא אִם מִתְכַּוֵּן שֶׁלֹּא לָצֵאת, אֲבָל בְּסָתְמָא יָצָא לְמַאן דְּאָמַר דִּמְצוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה. וְאַף דְּפָסְקִינַן לָעִיל בְּסִימָן ס' (ס"ד) דִּמְצוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, (כג) אָפְשָׁר לְעִנְיַן בְּרָכָה שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם צָרִיךְ לָחֹשׁ לְהַךְ דַּעָה: (יח) **וְיִבָרֵךְ וְיִסְפֹּר בַּלַּיְלָה.** וַאֲפִלּוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת שֶׁכְּבָר קִבֵּל שַׁבָּת וְגַם הִתְפַּלֵּל עִם הַצִּבּוּר, אֲפִלּוּ הָכִי יְבָרֵךְ וְיִסְפֹּר בַּלַּיְלָה כֵּיוָן שֶׁלֹּא רָצָה לָצֵאת בְּמַה שֶׁסָּפַר עִמָּהֶן בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם יָצְאוּ הַכּוֹכָבִים מֵהֶם לוֹ לְסַפֵּר אֲפִלּוּ לֹא הִתְפַּלֵּל עֲדַיִן מַעֲרִיב וַאֲפִלּוּ הוּא בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, דְּהָא לַיְלָה הוּא לְכָל מִלֵּי, וַאֲפִלּוּ לְקַדֵּשׁ וּלְהַבְדִּיל מֵהֶם קֹדֶם תְּפִלָּה, אֶלָּא שֶׁאָסוּר בִּמְלָאכָה עַד שֶׁיִּבְדִּיל: **ד** (יט) **בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְכוּ'.** נָקֵט בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת מִשּׁוּם דְּבֵרְיֵעֲבֵד אִם בֵּרַךְ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת יָצָא וְכַנַּ"ל, וְכָל שֶׁכֵּן אִם שָׁאַל אוֹתוֹ אַחַר צֵאת הַכּוֹכָבִים שֶׁצָּרִיךְ לְזַהֵר מִלְּהַשִּׁיב הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ: (כ) **הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ.** וַאֲפִלּוּ (כד) בִּלְשׁוֹן לַעַ"ז. וְאִם לֹא אָמַר הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ: (כא) **אֵינוֹ יָכוֹל וְכוּ'.** דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא אָמַר בְּעוֹמֶר יָצָא בְּדִיעֲבַד, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף קָטָן ח': (כב) **לַחֲזֹר וְלִמְנוֹת בִּבְרָכָה.** שֶׁכְּבָר יָצָא בָּזֶה יְדֵי סְפִירָה לְמַאן דְּאָמַר מִצְוֹת אֵין צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, וְאַף דַּאֲנַן קַיְימָא לָן דִּצְרִיכוֹת כַּוָּנָה וְזֶה הֲלֹא לֹא כִּוֵּן לָצֵאת בָּזֶה יְדֵי מִצְוָה, (כו) לְעִנְיַן בְּרָכָה צָרִיךְ לְהַחְמִיר וְלָחֹשׁ לְהַךְ דַּעָה וְלֹא יְבָרֵךְ עַל הַסְּפִירָה שֶׁיִּמְנֶה אַחַר כָּךְ. וְיֵשׁ עוֹד עֵצָה (כז) שֶׁיְּכַוֵּן בְּפֵרוּשׁ שֶׁלֹּא לָצֵאת בָּזֶה יְדֵי סְפִירָה. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים (כפ) דְּמַיְירֵי א]שֶׁשָּׁאַל אוֹתוֹ קֹדֶם שֶׁהִגִּיעַ לְשָׁבוּעוֹת, הָא אִי שָׁאַל לוֹ בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעַ לְשָׁבוּעוֹת אֲפִלּוּ אָמַר לוֹ הַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ לְאוֹ כְּלוּם הוּא כָּל שֶׁלֹּא הִזְכִּיר שְׁבוּעוֹת, וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִסְפֹּר בִּבְרָכָה: (כג) **וּכְשֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (כט) צֵאת הַכּוֹכָבִים, וַאֲפִלּוּ אִם כְּבָר הִתְפַּלְּלוּ קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה, דְּאִם לֹא כֵּן בְּלָאוֹ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה. וְהִסְכִּימוּ (ל) הָאַחֲרוֹנִים דִּלְפִי מַאי דְּפָסְקִינַן לָעִיל בְּסִימָן רל"ה (ס"ב) לְהַחְמִיר מֵחֲצִי שָׁעָה קֹדֶם הַזְּמַן, הוּא הַדִּין הָכָא יֵשׁ לָנוּ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל [ל]מֵחֲצִי שָׁעָה הַסָּמוּךְ לַסְּפִירָה וְהָלְאָה [וַאֲפִלּוּ אִם כְּבָר הִקְדִּים וְהִתְפַּלֵּל], (לא) אַף בְּמָקוֹם שֶׁהַמִּנְהָג שֶׁהַשַּׁמָּשׁ קוֹרֵא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מִפְּרֵי חֶדֶשׁ מִשְּׁמַע דְּדַוְקָא הֵיכִי דְּשָׁבוּעִי הוּא לְעִכּוּבָא כְּגוֹן בְּמִשְׁלַם שְׁבוּעִי, אֲבָל אַחַר הַשְּׁלֵמַת הַשָּׁבוּעַ שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא מִנְהָג לְהַזְהִיר שְׁבוּעוֹת (כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ט)**) אֲפִלּוּ לֹא הִזְכִּיר לוֹ אֶלָּא הַיָּמִים יָצָא. וּבְאֵלִיָּה רַבָּה מְבֹאָר לְהַרְיָא דִּבְכָל גָּוְנֵי כָּל שֶׁלֹּא הִזְכִּיר שְׁבוּעוֹת כְּמִנְהָגוֹ יָכוֹל לַחֲזֹר וְלִסְפֹּר בִּבְרָכָה** דְּמוּכְחָא מִלְּתָא שֶׁמְּכַוֵּן שֶׁלֹּא לָצֵאת, וְדֵי לָנוּ לְהַחְמִיר הֵיכִי דְּהַזְכִּיר יָמִים וְשָׁבוּעוֹת שֶׁהֲרֵי הַשַּׁ"ז (סק"ז) חוֹלֵק גַּם בָּזֶה עַד כָּאן דְּבָרָיו. **וְגַם לִדְבְרֵי הַגְּרַ"א דְּסָעִיף זֶה הוּא רַק לְמַאן דְּאָמַר דִּמְצוֹת אֵין צְרִיכוֹת כַּוָּנָה מוּכָח דִּלְמַאן דְּאָמַר צְרִיכוֹת כַּוָּנָה אֵין צָרִיךְ לְזַהֵר בְּכָל זֶה, וְעַל כָּל פָּנִים בְּאֹפֶן זֶה בְּדִיעֲבַד נוֹהֲגִין לִסְמֹךְ לְהַקֵּל בִּדְעַת הָאֵלִיָּה רַבָּה: (סט)** פְּשׁוּט דִּבְבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת אַף שֶׁמַּתָּר לִסְפֹּר מִשֶּׁעָה קֹדֶם הַזְּמַן עַל כָּל פָּנִים אֵינָנוּ מֻחְזָק עֵדַיִן: (ל) מַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ו) וְהַגְּרַ"א (סק"ח): (לא) אַחֲרוֹנִים:

ג (סט) הַשַּׁ"ז (סק"ו) וְהַגְּרַ"א. וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ו) דְּמִשְּׁמַע מִנַּיהּ דְּגַם לְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח) וְהַחַק יַעֲקֹב (סק"ז) נוֹכֵל לְפָרֵשׁ כֵּן: (כג) מַגֵּן אַבְרָהָם (שם). (כד) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ו) תָּרֵץ מִשּׁוּם שֶׁהוּא מִלְּתָא דְּרַבָּנָן יֵשׁ דַּעָה שֶׁסּוֹבֵר דְּבָזֶה יֵשׁ לָנוּ לִפְסֹק לְהָקֵל דְּאֵין צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ס' סָעִיף ד' בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם. (כה) בְּבֵאוּר הֲלָכָה בְּסִימָן ס' (ס"ד) דִּמְצוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, (כג) אָפְשָׁר לְעִנְיַן בְּרָכָה שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם צָרִיךְ לָחֹשׁ לְהַךְ דַּעָה: (כו) בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה מבעוד) בְּשֵׁם רַבִּינוּ יוֹנָה וְהָרַשְׁבָּ"א וְהָרִיטְבָ"א וְהַמְּאִירִי וְהַמְּנוֹרַת הַמָּאוֹר וְהַכְּלָבוֹ וְהַאֲגוּר וְהַאוֹרְחוֹת חַיִּים וְהַמַּהַרְיָ"ו וְהַמַּהַרְיָ"ל וְהַמַּהַרְיָ"ק וְהַמַּהַרְשָׁ"ל וְהַמַּהַרְשָׁ"ם וְהַמַּהַרְשָׁ"ג

(יז) הַזְּמַן אֲסוּרִין (כד) לֶאֱכֹל עַד שֶׁיִּסְפֹּר, וַאֲפִלּוּ הִתְחִיל לֶאֱכֹל, (כה) פּוֹסֵק וְסוֹפֵר. מִיהוּ אִם הִתְחִיל לֶאֱכֹל (כו) קֹדֶם שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן, (כז) אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַפְסִיק אֶלָּא גּוֹמֵר אֲכִילָתוֹ וְסוֹפֵר אַחַר כָּךְ (דברי עצמו למאן דאמר ספירה בזמן הזה דאורייתא): **ה** [י]אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ הַחֶשְׁבּוֹן (כח) וּפָתַח אַדַּעְתָּא דִּלְסַיֵּם כְּמוֹ שֶׁיִּשְׁמַע מֵחֲבֵרוֹ וְשָׁתַק עַד שֶׁשָּׁמַע מֵחֲבֵרוֹ (כט) וְסִיֵּם כָּמוֹהוּ, (יח) יָצָא: **ו** אִם פָּתַח וְאָמַר בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אַדַּעְתָּא דְּלֵימָא הַיּוֹם אַרְבָּעָה שֶׁהוּא סָבוּר שֶׁהֵם אַרְבָּעָה, וְנִזְכַּר (ל) וְסִיֵּם בַּחֲמִשָּׁה וְהֵם חֲמִשָּׁה, * אוֹ אִיפְכָא שֶׁהֵם אַרְבָּעָה וּפָתַח אַדַּעְתָּא דְּלֵימָא אַרְבָּעָה (לא) וְטָעָה וְסִיֵּם בַּחֲמִשָּׁה, (לב) [כ]אֵינוֹ חוֹזֵר (יט) וּמְבָרֵךְ: **ז** * שָׁכַח וְלֹא בֵּרַךְ כָּל הַלַּיְלָה, (לג) [ל]יִסְפֹּר בַּיּוֹם (לד) בְּלֹא

י טוּר בְּשֵׁם אֲבִי הָעֶזְרִי (ח״ב סי׳ תקכו). כ בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב עוד אבי) לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הָרַ״ן (כח. ד״ה ומחייבין) שָׁרֹב הַפּוֹסְקִים מַסְכִּימִים שֶׁסְּפִירַת הָעֹמֶר עַכְשָׁו מִדְּרַבָּנָן, וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַטּוּר בְּשֵׁם אֲבִי הָעֶזְרִי (שם). ל טוּר בְּשֵׁם הָרֹא״ש (פ״י סי׳ מא) וְכֵן כָּתְבוּ שְׁאָר פּוֹסְקִים לְדַעַת רַבֵּנוּ תָּם בְּתוֹסָפוֹת מְנָחוֹת ס״ו.

בְּאֵר הֵיטֵב

מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י): (יז) **הַזְּמַן.** צָרִיךְ עִיּוּן דַּהֲוָה לֵהּ לוֹמַר שֶׁחֲצִי שָׁעָה קֹדֶם הַזְּמַן נַמִּי אָסוּר כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר סִימָן רל״ב (סק״ב), וְנִרְאֶה לִי דְּמַיְירֵי בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁהַשַּׁמָּשׁ קוֹרֵא לִסְפֹּר סְפִירָה וְאָז אֵין לְהַחֲמִיר קֹדֶם זְמַנּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רל״ב (ס״ב). מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא), וְעַיֵּן חֹק יַעֲקֹב (ס״ק טז): **ה** (יח) **יָצָא.** מַשְׁמַע דִּיעֲבַד, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה לֹא יְבָרֵךְ עַד שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בֵּרוּר כַּמָּה יָמִים יֵשׁ בִּימֵי הַסְּפִירָה. טַ״ז (סק״ח): **ו** (יט) **וּמְבָרֵךְ.** וְכֵן הַסְכָּמַת אַחֲרוֹנִים, רַק דְּיִסְפֹּר שֵׁנִית בְּלֹא בְּרָכָה. וְעַיֵּן חֹק יַעֲקֹב (ס״ק יט), מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לִסְפֹּר סְפִירָה אֵין לְהַחְמִיר בְּקֹדֶם זְמַנּוֹ: (כד) **לֶאֱכֹל.** וְהוּא הַדִּין שְׁאָר מְלָאכוֹת, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רל״ב (ס״ב ומשנ״ב סק״ט) וְרל״ה (ס״ק יז): (כה) **פּוֹסֵק וְסוֹפֵר.** הַיְנוּ לְמַאן דְּאָמַר סְפִירָה בַּזְּמַן הַזֶּה דְּאוֹרַיְיתָא וּכְדִמְצַיֵּן בַּהַגָּ״ה, וְאִם כֵּן לְדִידָן דְּנָקְטִינַן סְפִירָה בַּזְּמַן הַזֶּה דְּרַבָּנָן (לג) אֵינוֹ פּוֹסֵק וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רל״ב (ס״ב) לְעִנְיַן מִנְחָה. (לג) וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דִּלְפִיכָךְ חָשַׁשׁ הָרַמָ״א פֹּה בְּעִנְיָנֵנוּ לְהַחְמִיר כְּאוֹתוֹ דֵּעָה שֶׁהוּא דְּאוֹרַיְיתָא, מִשּׁוּם דְּהוּא דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ טֹרַח כְּלָל לְהַפְסִיק מְעַט וְלִסְפֹּר: (כו) **קֹדֶם שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן.** וּלְפִי מַה דְּכָתַבְנוּ לְעֵיל [א]דְּמֵחֲצִי שָׁעָה סָמוּךְ לַזְּמַן מַתְחִיל הָאִסּוּר יִהְיֶה שַׁיָּךְ דִּינָא דְּרַמָ״א (לד) כְּשֶׁהִתְחִיל לֶאֱכֹל בְּיוֹתֵר מֵחֲצִי שָׁעָה קֹדֶם הַזְּמַן: (כז) **אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַפְסִיק.** אֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר (לה) סְפִירָה בַּזְּמַן הַזֶּה דְּאוֹרַיְיתָא, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ עוֹד שְׁהוּת לִסְפֹּר: **ה** (כח) **וּפָתַח.** אֶת הַבְּרָכָה: (כט) **וְסִיֵּם כָּמוֹהוּ יָצָא.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף בִּבְרָכָה, דְּאַדַּעְתָּא דְּהָכִי פָּתַח הַבְּרָכָה וְסִיֵּם וְאִיכָּא סִיּוּם וּפְתִיחָה. (לו) וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה אֵין לוֹ לְבָרֵךְ אֶלָּא אִם כֵּן יוֹדֵעַ מִתְּחִלָּה אֵיזֶה יוֹם הַיּוֹם, (לז) דְּאָסוּר לְהַפְסִיק אֲפִלּוּ בִּשְׁתִיקָה בֵּין הַבְּרָכָה לְהַמִּצְוָה יוֹתֵר מִכְּדֵי דִּבּוּר: **ו** (ל) **וְסִיֵּם בַּחֲמִשָּׁה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁסִּיפֵּר חֲמִשָּׁה יָמִים: (לא) **וְטָעָה וְסִיֵּם וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (לח) שֶׁסִּפֵּר חֲמִשָּׁה: (לב) **אֵינוֹ חוֹזֵר וּמְבָרֵךְ.** הָאַחֲרוֹנִים תָּמְהוּ עַל דִּין זֶה, דְּבִשְׁלָמָא בְּרֵישָׁא שֶׁסִּיֵּם בַּחֲמִשָּׁה וְהוּא חֲמִשָּׁה נִיחָא דְּיָצָא שֶׁהֲרֵי סִפֵּר כַּדִּין, אַף עַל גַּב דְּבִשְׁעַת בִּרְכָתוֹ סָבוּר שֶׁהוּא אַרְבָּעָה לָאו כְּלוּם הוּא שֶׁהֲרֵי אַף בְּלֹא בֵּרַךְ כְּלָל יָצָא, אֲבָל בְּסֵיפָא מַאי מְהַנֵּי לָן שֶׁבִּשְׁעַת בְּרָכָה יָדַע אֵיזֶה יוֹם הוּא הֲלֹא עַל כָּל פָּנִים בְּפִיו סִפֵּר יוֹם שֶׁאֵינוֹ, (לט) [ב]וְהִסְכִּימוּ דְּבָזֶה צָרִיךְ לִסְפֹּר מֵחָדָשׁ וּלְבָרֵךְ דְּבִרְכָתוֹ רִאשׁוֹנָה הָיְתָה לְבַטָּלָה כֵּיוָן שֶׁסִּיֵּם אַחֲרֶיהָ יוֹם אַחֵר, אִם לֹא שֶׁנִּזְכַּר (מ) תּוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר לִסְפִירָתוֹ שֶׁאָז חוֹזֵר וְסוֹפֵר כַּדִּין וְהַבְּרָכָה עוֹלָה לוֹ. וְדַע עוֹד דְּאַף דִּבְשֻׁלְחָן עָרוּךְ מַיְירֵי שֶׁבְּעֵת הַבְּרָכָה הָיָה יוֹדֵעַ יוֹם הַסְּפִירָה וּבֵרַךְ אַדַּעַת לִסְפֹּר כְּהֹגֶן אֶלָּא שֶׁאַחַר כָּךְ טָעָה וְסִיֵּם שֶׁלֹּא כְּהֹגֶן, אֲבָל כַּמָּה (מא) אַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ דְּאַף אִם בְּעֵת הַבְּרָכָה הָיָה דַּעְתּוֹ גַּם כֵּן עַל יוֹם אַחֵר וְכֵן סִפֵּר בְּטָעוּת, מִכָּל מָקוֹם אִם בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר נִזְכַּר שֶׁטָּעָה יְסַיֵּם תֵּכֶף כְּהֹגֶן וְיוֹצֵא בָּזֶה. (מב) עוֹד כָּתְבוּ דְּאִם טָעָה וְאָמַר הַיּוֹם יוֹם אַרְבָּעָה בָּעוֹמֶר וּבְתוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר נִזְכַּר שֶׁהוּא יוֹם חֲמִישִׁי, דַּיּוֹ שֶׁיְּסַיֵּם חֲמִישִׁי בָּעוֹמֶר וְיוֹצֵא בָּזֶה אַף שֶׁלֹּא אָמַר הַיּוֹם יוֹם חֲמִישִׁי כֵּיוָן שֶׁהוּא עֲדַיִן תּוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר: **ז** (לג) **יִסְפֹּר בַּיּוֹם.** כְּדַעַת הַרְבֵּה פּוֹסְקִים (מג) דִּבְדִיעֲבַד סְפִירַת יוֹם עוֹלָה לִסְפִירָה: (לד) **בְּלֹא בְּרָכָה.** דְּיֵשׁ לָחֹשׁ לְדַעַת הַפּוֹסְקִים דְּאֵין זְמַן סְפִירָה אֶלָּא בַּלַּיְלָה (מד) וּכְשֶׁמְּבָרֵךְ בַּיּוֹם הוּא לְבַטָּלָה, (מה) מִיהוּ מִכָּאן וּלְהַבָּא סוֹפֵר בְּכָל לַיְלָה בִּבְרָכָה,

בֵּאוּר הֲלָכָה

וְלִמְנוֹת, כֵּן מוּכָח מִמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ח׳ וּמִסְתַּבְּרָא כְּוָותֵיהּ, דְּהָא מִכָּל מָקוֹם אִיכָּא פְּלוּגְתָא בְּמִצְוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, וּמַה גַּם בְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת דְּדַעַת אֵלִיָּה רַבָּה (סק״י) דַּאֲפִלּוּ בְּעָלְמָא שֶׁסּוֹפֵר כְּדֶרֶךְ סְפִירָה יֵשׁ לוֹ לַחֲזֹר אַחַר כָּךְ וְלִמְנוֹת בְּלִי בְּרָכָה וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן. **וּמַה שֶּׁכָּתַב קֹדֶם בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נִרְאֶה לִי פָּשׁוּט אֲפִלּוּ הָיָה אַחַר פְּלַג הַמִּנְחָה וּכְבָר הִתְפַּלֵּל הַמֵּשִׁיב מַעֲרִיב, אֲפִלּוּ הָכִי אֵין לְהַחְמִיר בִּכְגוֹן זֶה וְיָכוֹל לַחֲזֹר אַחַר כָּךְ וְלִמְנוֹת בִּבְרָכָה כְּשֶׁיַּגִּיעַ זְמַן הַסְּפִירָה,** דְּדֵעָה זוֹ שֶׁל אַחַר פְּלַג נִדְחֵית הִיא מֵעִקַּר הַדִּין וְאֵין צָרִיךְ לְהַחְמִיר בִּכְגוֹן זֶה:

ו * אוֹ אִיפְכָא שֶׁהֵם אַרְבָּעָה וּפָתַח וְכוּ׳ וְטָעָה וְסִיֵּם בַּחֲמִשָּׁה וְכוּ׳. עַיֵּן בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לב) שֶׁהָאַחֲרוֹנִים תָּמְהוּ עַל זֶה. וְהִנֵּה הַטַּ״ז (סק״ט) תֵּרֵץ דְּאֵין כַּוָּנַת הַמְחַבֵּר ׳וְסִיֵּם׳ עַל הַסְּפִירָה גּוּפָא אֶלָּא עַל הַבְּרָכָה, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁבִּתְחִלַּת הַבְּרָכָה כְּשֶׁאָמַר בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם חִשֵּׁב אַדַּעְתָּא שֶׁיִּסְפֹּר אַחַר כָּךְ אַרְבָּעָה, וְרַק בְּעֵת סִיּוּם הַבְּרָכָה נִדְמָה לוֹ שֶׁהַיּוֹם הוּא יוֹם חֲמִישִׁי לָעֹמֶר וְסִיֵּם גְּמַר הַבְּרָכָה אַדַּעְתָּא לִסְפֹּר חֲמִשָּׁה לָעֹמֶר, אֵינוֹ חוֹזֵר וּמְבָרֵךְ דְּבָזֶה אָזְלִינַן בָּתַר פְּתִיחָה. וּבַדִּין הָרִאשׁוֹן שֶׁצִּיֵּר הַמְחַבֵּר הוּא נַמִּי בִּכְהַאי גַּוְנָא, וְשָׁם הַטַּעַם דְּאָזְלִינַן בָּתַר חֲתִימָה וּמִשּׁוּם דְּהוּא מִלְּתָא דְּרַבָּנָן אָזְלִינַן בְּתַרְוַיְיהוּ לְקוּלָּא וְאֵינוֹ חוֹזֵר וּמְבָרֵךְ, וְדִין זֶה הֶעְתִּיקוּ הָאַחֲרוֹנִים לַהֲלָכָה (עַיֵּן בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים (סי״ב) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טז)), אַךְ הַטַּ״ז הוֹלִיד מִזֶּה דִּין חָדָשׁ דְּהֵיכָא דְּהַפְּתִיחָה וְהַחֲתִימָה הָיָה אַדַּעְתָּא לִסְפֹּר יוֹם חֲמִישִׁי וְאַחַר שֶׁגָּמַר הַבְּרָכָה נוֹדַע לוֹ שֶׁהַיּוֹם יוֹם רְבִיעִי חוֹזֵר וּמְבָרֵךְ, וּבְדִין זֶה לֹא הִסְכִּימוּ עִמּוֹ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים, עַיֵּן בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (שם) וּבְשַׁעַר הַצִּיּוּן (ס״ק מא):

ז * שָׁכַח וְלֹא בֵּרַךְ וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין אִם יֵשׁ לוֹ סָפֵק בַּיּוֹם אִם סָפַר בַּלַּיְלָה אוֹ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לג) פְּרִי חָדָשׁ, וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א: (לג) חֹק יַעֲקֹב (ס״ק יז), וְכֵן הֶעְתִּיקוּ לַהֲלָכָה הַגְּרַ״ז (סי״ז) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דיני ספירת העומר ס״י): (לד) וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל בְּסִימָן רל״ה (ס״ב) עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה: (לה) וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רל״ה (במ״ב ס״ק כא) לְעִנְיַן קְרִיאַת שְׁמַע, וְכֵן כָּתַב הַגְּרָ״א: **ה** (לו) טַ״ז (סק״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וּבְחֹק יַעֲקֹב (ס״ק יח) כָּתַב שֶׁהָעוֹלָם מְקִלִּים בָּזֶה אַף לְכַתְּחִלָּה, וְאֵין דְּבָרָיו מְחֻוָּרִים בָּזֶה לְהָקֵל לְבָרֵךְ עַל סָמָךְ שֶׁיִּשְׁמַע אַחַר כָּךְ וְשָׁמָּא לֹא יִשְׁמַע אוֹ יִצְטָרֵךְ לְהַפְסִיק בִּשְׁאֵלָתוֹ לַאֲחֵרִים: (לז) חַיֵּי אָדָם (כלל קלא ס״ח). **וְלִכְאוֹרָה לְפִי זֶה אִם לֹא הִפְסִיק בִּשְׁתִיקָה כְּלָל אֶלָּא אָמַר מִלָּה בְּמִלָּה עִם חֲבֵרוֹ שַׁפִּיר דָּמֵי, אֲבָל מִלְּשׁוֹן הַטַּ״ז** (שם) **מַשְׁמַע דְּצָרִיךְ בִּשְׁעַת הַבְּרָכָה לְכַתְּחִלָּה לֵידַע אֵיזֶה יוֹם הוּא מֵהַסְּפִירָה:** **ו** (לח) כֵּן פֵּרְשׁוּ רֹב הַמְפָרְשִׁים דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְהַטַּ״ז (סק״ט) פֵּרֵשׁ בּוֹ פֵּרוּשׁ אַחֵר וְהֶעְתַּקְתִּי דְּבָרָיו בַּבֵּאוּר הֲלָכָה (ד״ה או): (לט) לְבוּשׁ וּבַ״ח (ס״ד) וּפְרִי חָדָשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (סי״ג) וְהַגְּרַ״ז (סכ״א) וְחֹק יוֹסֵף (ס״ק כג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מא) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ח) וְחֹק יוֹסֵף (שם) וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַגְּרַ״ז (שם), וּדְלֹא כַּטַּ״ז (סק״ט) שֶׁכָּתַב דְּאִם כָּל הַבְּרָכָה בֵּרַךְ עַל דַּעַת לִסְפֹּר בְּטָעוּת וְאַחַר כָּךְ נִזְכַּר צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ מֵחָדָשׁ, וְהֵבִיא עַל זֶה רְאָיָה מִתּוּרְמוּס (ירושלמי ברכות פ״ו ה״א) וְהֵם דָּחוּ דְּבָרָיו, עַיֵּן בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי וְחֹק יוֹסֵף דְּהַבְּרָכָה אֵינוֹ קָאֵי עַל הַיּוֹם אֶלָּא הוֹדָאָה לַה׳ עַל עָצָם הַמִּצְוָה, וְכֵיוָן שֶׁתּוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר נִזְכַּר וְסִיֵּם כַּהֹגֶן שַׁפִּיר דָּמֵי: (מב) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (שם) וְהַגְּרַ״ז (סכ״ב): **ז** (מג) בַּהַ״ג בְּהִלְכוֹת עֲצֶרֶת [וְכֵן מַשְׁמָעוּת הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ז׳ מִתְּמִידִין וּמוּסָפִין (ה״ז) דְּפָסַק נִקְצַר בַּיּוֹם כָּשֵׁר, וְיָדוּעַ דְּרַחֲמָנָא תָּלָה סְפִירָה בִּקְצִירָה דִּכְתִיב (דברים טז ט) ׳מֵהָחֵל חָרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר׳ וְגוֹ׳, אָמְנָם יֵשׁ לִדְחוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בִּמְגִלָּה שָׁם (כ: ד״ה כל) דַּאֲפִלּוּ אִם נֹאמַר דִּקְצִירָה בַּיּוֹם כָּשֵׁר, לִסְפִירָה בָּעִינַן תְּמִימוֹת דַּוְקָא, וְאֶפְשָׁר שֶׁזֶּהוּ כַּוָּנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן י״ג וְאֵין צָרִיךְ לְהַגָּהַת הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל], וְכֵן הִסְכִּים הַמְּאִירִי בְּשִׁלְהֵי פֶּרֶק ב׳ דִּמְגִלָּה (שם ד״ה כל) דְּאַף דְּעִקַּר מִצְוַת סְפִירָה בַּלַּיְלָה מִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד סוֹפֵר בַּיּוֹם בִּבְרָכָה, וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב (או״ח סי׳ קמא) שֶׁמְּצַדֵּד גַּם כֵּן לְדִינָא כְּבַהַ״ג וּמְיַשֵּׁב קֻשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת (מנחות סו. ד״ה זכר): (מד) עַיֵּן בְּשִׁבֳּלֵי לָקֶט סִימָן רל״ד וּבְאוֹר זָרוּעַ (ח״א) סִימָן שכ״ט: (מה) כְּדִבְרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ לז) מוּבָא בַּבֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב עוד בה״ג), וּמִשּׁוּם דְּהָוֵי סְפֵק סְפֵקָא לְחִיּוּבָא, סָפֵק דִּבְדִיעֲבַד סְפִירָה זְמַנָּה כָּל הַמַּעַת לְעֵת, וְאִם תִּמְצֵי לוֹמַר כְּדַעַת הַפּוֹסְקִים דְּאֵין סְפִירָה בַּיּוֹם אַף עַל פִּי כֵן הַרְבֵּה פּוֹסְקִים מַסְכִּימִים דְּאֵין הַיָּמִים מְעַכְּבִין זֶה אֶת זֶה וּלְעִנְיָן זֶה לֹא בָּעִינַן תְּמִימוֹת, עַיֵּן בְּתוֹסָפוֹת מְנָחוֹת דַּף ס״ו (ע״א ד״ה זכר) וּבְשִׁבֳּלֵי לָקֶט (שם) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְשַׁעְיָה הַנַּ״ל וְכֵן הִסְכִּימוּ הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ט) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כִּפְרִי חָדָשׁ שֶׁסּוֹבֵר דִּלְפִי מַאי דְּחָיְישִׁינַן לְדַעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁלֹּא לְבָרֵךְ בַּיּוֹם וְעַל כָּרְחֲךָ מִשּׁוּם דְּבָעִינַן תְּמִימוֹת, וְאִם כֵּן לִסְבָרָא זוֹ בְּדִלֵּג יוֹם אֶחָד לְגַמְרֵי גַּם כֵּן אֵינוֹ רַשַּׁאי לְבָרֵךְ מִשּׁוּם דְּבָעִינַן תְּמִימוֹת, וְזֶה אֵינוֹ הָכְרֵחַ כְּמוֹ שֶׁמּוּכָח בְּתוֹסָפוֹת מְנָחוֹת וּבְשִׁבֳּלֵי לָקֶט הַנַּ״ל:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (סי״ז בסוגריים) כתב שאם עבר והתחיל בסעודה בתוך חצי שעה סמוך לזמן הספירה אין צריך להפסיק באמצע סעודתו. **ב]** בשו״ע הרב (סכ״א) כתב: ומ״מ אין צריך לחזור ולברך קודם שחוזר לספור ארבעה, לפי שיוצא בברכה שבירך כבר אם לא הפסיק בינתיים בדברים אחרים. אבל הספירה אינה חשובה הפסק כיון שנתעסק בדבר שבירך עליו אלא שלא עלה בידו כהוגן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah